

ULUSAL FINDIK KONSEYİ
2015 YILI
FINDIK RAPORU

UFK/2015

Bu rapor,5488 Sayılı Tarım Kanunu'nun 11.maddesine dayanılarak hazırlanmış olan ve 5 Nisan 2007 Tarih ve 26484 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren "Ulusal Fındık Konseyi Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik" in 7.maddesi (a) fıkrası gereğince "Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu" na sunulmak üzere Ulusal Fındık Konseyi tarafından hazırlanmıştır.

Ulusal Fındık Konseyi 2007 yılında kurulmuştur. An itibariyle 134 üyesi bulunan konseyimizin sekretaryası Ordu'dan yürütülmektedir.

Konseyin Yönetim Kurulu

Sebahattin ARSLANTÜRK	YÖNETİM KURULU BAŞKANI
Ziver KAHRAMAN	YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ
Mustafa POYRAZ	MUHASİP
Mehmet SIĞIRCI	ÜYE
Nurettin KARSLIOĞLU	ÜYE
Hasan KOZOĞLU	ÜYE
Levent Şahin BAŞARAN	ÜYE
Ali Haydar GÖREN	ÜYE
Adem SARI	ÜYE
Birol ÖZTÜRK	SEKRETARYA

Konsey Sekretaryası iletişim bilgileri

Şarkiye Mah.Süleyman Felek Cad.

No:101

(Ordu Ticaret Borsası Binası)

Altınordu/ORDU

Tel:0 452 666 01 01

Fax: 0 452 666 02 02

GSM:0 543 363 75 27

Web: www.ufk.org.tr

Mail: ulusalfindikkonseyi@yahoo.com

GİRİŞ

Her ne kadar yönetmelik hükmünce hazırlanması zorunlu olsa da, UFK fındık raporu hazırlayıp bunu bakanlığa sunmayı ve kamuoyuyla paylaşmayı önemli bir sorumluluk, bir görev olarak görmektedir.

Fındık sektöründeki tarafların birbirlerinden farklı görüşlerine rağmen UFK içerisinde üretici, tüccar, sanayici ve kamu kesiminin bir arada olması ve tarafı oldukları kesimi temsil edebilmeleri, asgari müştereklerde bir araya gelerek kurulduğu günden beri düzenli olarak böylesi bir rapor ortaya koyması aynı zamanda önemli bir mesajdır da.

Fındık sektörü üretiminden nihai aşamaya kadar çok ciddi sorunlar biriktirmiştir. Geçmiş yılların tekrarı olmadan 2015 yılında öne çıkan, dillendirilen sorunları ve kısmen çözüm önerilerini ortaya koymaya çalıştığımız raporu 3 ana başlıkta ele aldık.

- Üretim ve Üretici Kaynaklı Sorunlar
- Ticaret ve Pazarlama Kaynaklı Sorunlar
- Yapısal Kaynaklı Sorunlar

Bu sorunların belirlenmesi ve kaleme alınması sürecinden konseyde temsil edilen kesimlerin görüşlerine başvurulmuş ve onların tespit ettikleri biçimiyle rapora girmiştir.

Üretim ve ticaretinde lider olduğumuz fındıkla ilgili hazırlamış olduğumuz bu raporun hayırlı kararlara ve işlere vesile olmasını temenni ediyoruz.

Saygılarımızla

Sebahattin ARSLANTÜRK

UFK Yönetim Kurulu Başkanı

ÜRETİM ve ÜRETİCİ KAYNAKLI SORUNLAR

- 1- Üretim ve ticaret kazanmak amacıyla yapılır. Sürecin her aşamasında ve her kesim daha çok kâr elde etmek sakiyle davranmak durumundadır. Küresel rekabetin hâkim olduğu üretim ve ticaret ortamında, kâr maksimizasyonunun tesisi için rekabet edebilir olmak gerekmektedir. Rekabetten üstün çıkmanın en önemli şartı alıcıya fiyat avantajı sunmaktır. Ürünün fiyatı dünya pazarlarında rekabet edebilir seviyede olmalıdır. Bu seviyenin belirlenmesi ve sürdürülmesi üreticinin desteklenmesiyle mümkündür.

Üretim sürecinde öne çıkan en önemli unsur “*Tarımsal Destektir*”. 1964 yılında “*Taban Fiyat Garantili Destekleme Alımı*” yla devlet desteği kapsamına alınan fındık, günümüze kadar sürekli olarak ve çeşitli şekillerde desteklenmiştir.2000’li yıllara gelindiğinde klasik destekleme şekli de değişmiş ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından Fındık üreticilerine 2001 yılından itibaren doğrudan gelir desteği, 2003 yılından itibaren mazot desteği, 2005 yılından itibaren organik tarım desteği, 2008 yılından itibaren iyi tarım uygulamaları desteği ile devam etmiştir. Halen dahi Alan Bazlı Gelir Desteği uygulanmakta olup; makine ekipman desteği kaldırılmış yerine Kırsal Kalkınma Desteği getirilmiştir. Üretime ve üreticiye verilen desteklerin bu kadar önemli olduğu bir süreçte makine ekipman desteklerinin de kırsal kalkınma destekleriyle birlikte uygulanması, uygulamamın bu yönde revize edilmesi yerinde olacaktır.

- 2- Fındık tarımı emek yoğun yapılmaktadır. Kırsal ikametgâhın ortadan kalkması neticesinde fındık tarımıyla yoğun olarak iştilal etmesi gereken emek gücü de kentlere göçmüş oldu. Köylerde kalanlar ise genellikle yaşlı ve emeklilerdir. Bu durumda fındık bahçelerinde yapılması icap eden imar ve zirai mücadeleler, zamanında ve gerektiği gibi yapılamamaktadır.
- 3- Fındık bahçelerimiz artık yaşlanmıştır. Neredeyse 100 yıllık kökler söz konusudur. Kalite ve verimlilikle ilgili sorunların ana sebeplerinden biri budur.

Fındık bahçeleri yaşlanmıştır ve çözüm; yeni bahçe tesisidir. Söküm destekleri, uygun çeşidin bulunması ve sertifikalı fidan gibi can alıcı şartlar vardır ve bu şartlara raporunun “*Yapısal Sorunlar*” başlığında daha detaylı değinilecektir.

- 4- Özellikle son 3 yılda ortaya çıkıp da iyice yaygınlaşan “*külleme hastalığı*” fındık üretimi için ciddi bir tehdittir.

Küllemenin ana nedeni bahçelerin bakımsızlığıdır. Dip filizlerin zamanında ve usulüne uygun olarak temizlenmemesi ve ocaklarda çok dal bırakılması, fotosentez yoluyla solunum yapan bitkinin gereken solunumu gerçekleştirmemesi sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Bu durumun sonucu da külleme denilen mantar oluşumudur. Külleme önce sürgünde oluşmakta ardından da ana gövde yapraklarına ve en nihayetinde ürüne bulaşmaktadır. Küllemeye maruz kalan üründe bezik ve çürük oranı artmaktadır.

Küllemeye maruz kalan bahçelerde cari yılın ürünü zarar gördüğü gibi gerekli bakım ve mücadele yapılmazsa gelecek yılın ürünü de zarar görür.

Külleme hastalığıyla mücadele konusunda bakanlık onaylı bir zirai ilaç mevcut değildir. Piyasada bulunan bir takım ilaçların bahçelere uygulandığı ve sonuç alındığı da bilinmektedir ancak en etkin yöntem bahçelerin usulüne uygun imarıdır.

Küllemeye maruz kalan zürufların bahçelere organik gübre olarak atılması hastalığı daha da güçlendirmekte ve yaymaktadır.

Külleme hastalığıyla ilgili olarak ciddi bir farkındalık çalışması yapılmalı ve ifade ettiği tehdit net olarak ve çeşitli enstrümanlarla üreticilere anlatılmalıdır.

Külleme dışında Amerikan Beyaz Kelebeği, Kozalak Akarı gibi hastalıklara da dikkat çekilmeli bu hastalıklarla etkin mücadele edilmesi hususunda üreticiler bilgilendirilmeli ve gerekirse desteklenmelidir.

- 5- TARSİM kapsamında ürün, zirai dona karşı sigortalatılmaktadır. Sistem her geçen gün üreticiler tarafından tanınmakta ve tercih edilmekte olsa da; riske göre üreticilerin ödediği prim yüksektir.

Bu sistem kapsamında ürün sigortası yapacak sigorta şirketleri arasında bir rekabet ortamı yaratılmalıdır. Bu rekabet ortamında ilgili şirketlerle üreticinin prim pazarlığı yapması olanağı ortaya çıkacaktır. Bu gün bir arabayı ya da bir demirbaşı sigortalatırken serbest piyasadaki birçok sigorta şirketinden teklif almak mümkünken ve bu şirketler arasında rekabet söz konusuysen, TARSİM'in bu uygulama ve teamüllerin dışında kalmaması gerekir. TARSİM kapsamında ürün sigortalatan üreticinin “*eli mahkûm*” değil de bir “*müşteri*” olarak görülmesi sağlanmalıdır.

Ayrıca sadece zirai don için değil kuraklık için de ürün sigortası yaptırılacak şekilde uygulamanın kapsamı genişletilmelidir.

Sigortanın başlama tarihi Şubat ayı ortalarına çekilmelidir. Fındık, diğer meyvecilikle aynı kategoride değerlendirilmektedir. Fındıkta çiçek açımı daha erken olmaktadır, bu durum dikkate alınarak sigorta başlama tarihi revize edilmelidir.

TİCARET ve PAZARLAMA KAYNAKLI SORUNLAR

- 1- Türkiye, fındık ihracatını büyük oranda natürel olarak yapmakta, katma değer kazandırılmış mamul halde ürün elde ederek ticareti bu eksene kaydırmak gibi bir durumu şimdilik istenilen düzeyde değildir. Ar-Ge ve Ür-Ge odaklı, kümelenme ve inovasyon vizyonuyla yatırım yapmak ve yüksek katma değere sahip ürünleri hâkim ve muhtemel pazarlara arz etmek elbette pazardaki yerimizi sağlamlaştıracak ve kârlılığımızı artıracaktır. Ancak bunun sanıldığı kadar kolay olmayacağına da farkındayız. Dünya çapında acımasız ve vahşi bir rekabet vardır ve bu rekabetten üstün çıkmak birçok iyileştirilmiş avantaja sahip olmanızla mümkündür. Örneğin; Türkiye kakaodan şeker kadar birçok yan üründe de dışa bağımlıdır. Bu bağımlılık ve sektördeki sermaye birikimi, yüksek katma değerli ürün elde edilmesi ve pazara arz edilip de pazarda tutunması süreci için ciddi zayıf yanlardır.
- 2- Yüksek katma değerli ürün elde etmek ve pazardan en kârlı payı almak kısa vadeli bir atraksiyon değil orta ve uzun vadeli bir stratejiyle mümkündür. Bunun için sistemsel bir algı değişikliğine ihtiyaç vardır ve üretimden tüketime kadar her aşamada bu algı değişikliğinin kabul edilebilir olması gerekmektedir. Türkiye dünya fındık üretimi ve ticaretinde liderdir ancak bir marka değildir. Fındık ticareti yapan kesimin dünya pazarlarında nasıl marka olunacağı konusunda bir bilgi birikimi de mevcut değildir. Dünya devleriyle rekabet edilmesi ve bu rekabetten üstün çıkılması münferit kararlarla ve/veya eylemlerle olamayacaktır.
- 3- Hâkim pazarımız AB ülkeleri olup bu ülkelerin kendi mevzuatlarının avantajlarını ve tarife dışı engelleri fındık ihracatçılarımız aleyhine kullanması yıllardır devam eden ve sancılı bir durumdur.
- 4- Klasik AB pazarı dışında ticaret yapılacak iş görüşmeleri ve bağlantılarıyla, ürün tanıtımı önemli bir vizyondur. Bu gün 100'ün üzerinde ülkeye ihracat gerçekleşmektedir, mesele; bu listedeki ülkelere ticareti daha etkin hale getirmektedir. Bu noktada özel teşvikler düşünülebilir.
- 5- Hâkim pazarımız olan AB ülkelerindeki KOBİ nitelikli alıcılar Türkiye'den fındık ithal ettiklerinde kendi ülkelerine %3 oranında gümrük vergisi ödemektedirler. KOBİ'ler üzerindeki bu vergi yükü daha büyük çaptaki alıcılarda yoktur bu ve buna benzer uygulamalar alıcı cenahında bir tekelleşme yaratmaktadır. Lobcilik faaliyetleriyle rekabeti bozan bu haksız uygulamayı ortadan kaldırmak gerekmektedir. Bazı ülkelerde bu oran %40'lara kadar ulaşmaktadır.

- 6- İhracatçılardan ihracat aşamasında kesilen DFİF Kesintisi (Destekleme Fiyat İstikrar Fonu) uygulaması sonucunda fonda biriken kaynakların sektöre yönelik teşviklerde aktif olarak kullanılması gerekmektedir.
- 7- Fındık bahçelerinin yaşlanması ve bunun da verimliliğe olumsuz etkisi karşısında mevcutların sökülüp yeni bahçe tesis edilmesi gerekliliği üretim ve yapısal sorunlar başlığı altında değerlendirilebilecek olsa da, özellikle sertifikalı fidan yetiştirilmesi ve satışı, fındık sektöründe yeni bir ticaret kalemi olarak değerlendirilmeli, yatırımcıların dikkati bu noktaya da çekilmelidir.
- 8- Fındık işleme tesislerinde enerji indirimi ve teşvikleri uygulanmalıdır. Maliyeti düşürecek bu türden teşvikler bu işletmelerin daha güçlü rekabet edebilmelerine olanak yaratacaktır.
- 9- Aflatoksin limitleri nedeniyle ihracına izin verilmeyen ve yurda geri gelen fındık ihraç partilerinin doğrudan imhası yerine, limitlere uygun hale getirilmesi amacıyla yeniden elden geçirilmesine (Elleçleme, paçal yapma, yeniden işleme vb.) izin verilmesi ya da ihraç edilecek ülke kriterlerine uygun hale getirilmesi için ilave işlemlerden geçirilmesi veya bir ileri derecede işleme tabi tutulması (Natürel ise kavrulması, beyazlatılmış, kavrulmuş ise kıyılması, dilinmesi vb.) olanaklarının sağlanması ekonomik kayıpların en aza indirgenmesi açısından son derece önemlidir. Aynı hususlar Aflatoksin nedeniyle ihracına izin verilmeyen fındık ihraç partileri için de uygulanabilir olmalıdır. Zira aflatoksin homojenize bir yapıya sahip olmadığından aynı parti için yapılan aflatoksin analizlerinin farklı sonuçlar verebildiği, bu bağlamda ürünün yeniden işlenerek ekonomiye kazandırılmasına imkan sağlanmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

YAPISAL KAYNAKLI SORUNLAR

1- Fındık Mevzuatı:

- **2844 SAYILI FINDIK ÜRETİMİNİN PLANLANMASI VE DİKİM ALANLARININ BELİRLENMESİ HAKKINDA KANUN**

(18 aziran1983 tarih ve 18081 sayılı Resmi Gazete)

Kanunun amacı; fındık üretiminin en uygun alanlarda yapılmasını ve üretimin talepteki gelişmelere göre yönlendirilmesini düzenlemektir.

- **2001/3267 SAYILI FINDIK ALANLARININ TESPİTİNE DAİR BAKANLAR KURULU KARARI**

(27 asım 2001 tarih ve 24596 sayılı Resmi Gazete)

Bu Karar ile fındık bahçesi tesis edilmesine ve yenilenmesine izin verilen il ve ilçeler ile fındık bahçesi tesis edilmesine ve yenilenmesine izin verilmeyen tarım arazilerinin tanımı yapılmıştır.

- **FINDIK ÜRETİMİNİN PLANLANMASI VE DİKİM ALANLARININ BELİRLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK**

(Karar Sayısı: 2009/15203) (15 Temmuz 2009 tarih ve 27289 sayılı Resmi Gazete)

Söz konusu mevzuat düzenlemesiyle fındık sektöründe Taban Fiyat Garantili Destekleme Alımı politikasından vazgeçilmiş ve fındık serbest piyasaya bırakılarak üreticinin desteklenmesi noktasında Alan Bazlı Gelir Desteği uygulaması benimsenmiş ve halen de bu şekilde devam etmektedir.

Bu Yönetmelik 2001/3267 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile fındık dikimine izin verilen il ve ilçelerde mevcut fındık bahçelerinin ruhsatlandırılması, kayıt altına alınması ve teşvik edilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Ancak fındığın üretiminden ticaretine ve hatta tüketimine kadar tüm konuların yer aldığı kapsamlı bir “*fındık kanunu*” çıkarılmalıdır.

2- Birçok yasal düzenlemeye ve kurum ile kuruluşa rağmen istikrarlı bir fındık politikamız yoktur. Sektör çoğu zaman el yordamıyla yönünü bulmaktadır. Sistemsizliğin sistem haline geldiği bir sektör yapısı hâkimdir. Bu sistemsizlik hali tek meseleyi “fındık fiyatına” indirgemekte ve sektörle alakalı ya da alakasız herkes bu konuda görüş ortaya koymaktadır. Sektöre yön veren ya da vermesi icap eden kurumlar ve kuruluşlar arasında ahenk, birlikte iş yapma ve dayanışma kültürü yoktur.

- 3- Fındık fiyatları hakkında bir karmaşa ve doyumsuzluk hali vardır. Bu ortam içerisinde sürekli bir spekülasyon eğilimi öne çıkmakta piyasa yapısı zarar görmektedir. Her sezon yaşanan rekolte tartışmalarının ekseninde de fiyata etki etmek yatmaktadır. Rekolte tespit işi Gıda Tarım ve Hayvancılık eliyle yapılmalı ve resmiyet kazanmalıdır.
 - 4- İşletme yönünden küçük ölçekli bir yapı hâkimken kâğıt üzerinde üretici sayısı da oldukça fazladır. Kırsal ikametgahı baz almayıp arazi mülkiyetine göre tanımlanmış bir üretici profili, küçük ve çok parçalı işletmelerde, genellikle geleneksel yöntemlerle fındık tarımı yapmaktadır. Öncelikle gerçekçi bir fındık üreticisi tanımı yapılmalı ve fındık üretimiyle direkt ilgili olmayan fındığı bir yan gelir olarak gören kesimin fındık üreticisi olarak tanımlanması ya da kabul edilmesi engellenmelidir.
 - 5- Arazilerin miras yoluyla bölünmüş olması, küçük ölçekli bu arazilerde verimin düşük olması gibi yıllara sari sorunlara artık yapısal bir çözüm üretilmesi gerekmektedir. Son yıllarda konuşulmaya başlanan Sözleşmeli Tarım, Tarım İşletmeciliği, Arazi Toplulaştırması gibi kavramların içi doldurulmalı ve uygulamaya geçmesinin alt yapısı oluşturulmalıdır.
 - 6- Piyasa teamüllerinden olan “*Emanet Usulü*” artık miadını doldurmuştur. Şu haliyle piyasaya olumsuz etkisi vardır ve emanet usulünü ortadan kaldıracak yapısal adımlar atılmalıdır. Emanet usulünün orta ve uzun vadede ortadan kaldırılması ve etkilerinin silinmesi Lisanslı Depoculukla mümkündür. Lisanslı Depoculuğunun başarılı uygulama örnekleri çoğaltılmalıdır. Lisanslı Depoculuğun kurgulandığı biçimiyle hayata geçmesi ve piyasa argümanlarından bir haline gelmesi elbette zaman işidir.
- Emanet Usulünü gerekli kılan en temel faktör üreticilerin ürünlerini emanet bıraktıkları tacirlerden istedikleri zaman avans alabilmeleridir. Bu finansal rahatlık/kolaylık sistemi bir zombi gibi piyasanın içinde tutmaktadır. Üretici refahının tesisi ve ihtiyacı olan paraya kredi vb. finansal araçlarla ulaşabilir olmasını sağlayacak yapısal adımlar atılmalıdır.
- 7- Fındık bahçelerinin yaşlanmış olduğuna ve yaşlı bahçelerde söküm yapılarak yeni ve genç bahçe tesisi gerektiğine raporun geride kalan sayfalarında değinmiştik. Tam da bu noktada sertifikalı fidan, doku kültürü, kolonlama konularında yapılmakta olan çalışmalar yapısal düzenlemelerle desteklenmelidir. Birçok üretici yaşlanmış bahçelerini yenilemek istemektedir ancak sertifikalı fidan bulunamamasından dolayı bunu hayata geçirememektedirler.
 - 8- TARGEL(Tarımsal Yayımı Geliştirme) Projesi kapsamında belirlenmiş olan hedeflere ulaşamamasının yapısal nedenleri ortaya konulmalı sistemin etkinliği gözden geçirilmelidir.

9- Fındık tarımında çocuk işçiliği konusu hemen hemen her sezon öncesinde gündeme gelmekte ve bu çirkin ithamla Türk fındığının imajı karalanmaya çalışılmaktadır. Bu ithamlarla, çocuk emeğinin sömürüldüğü algısıyla tüketici vicdanında bir reddediş oluşturulmaya çalışılarak Türk fındığının ve içinde Türk fındığı bulunan ürünlerin tüketilmesinin adeta boykot edilmesi gibi bir durum yaratılmaya çalışılmaktadır.

Türkiye’de fındık tarımında çocuk emeği kullanılmamaktadır. İddia edildiği gibi bir emek sömürüsü söz konusu değildir. Tam da aksine, tarım işçilerinin çocukları için, toplanma yerlerinde il valilikleri tarafından sosyal alanlar yaratılmış ve aileler fındık bahçesinde çalışırken çocukların eğitilmesi gibi sosyal projeler uygulanmaktadır. Fındık tarımında çocuk emeğinin sömürüldüğüne dair bu büyük ve çirkin ithamın tamamen ortadan kaldırılması için ve müsebbiplerinin teşhir edilmesi hususunda ciddi bir lobicilik faaliyeti yürütülmelidir.

10- Alan Bazlı Gelir Desteği devam etmelidir. Bu destek, sertifikalı fidan temini, bahçe yenileme gibi hususlarda da teşvik edici ve/veya zorlayıcı desteklerle zenginleştirilmelidir. Desteklerde genel hedef kalite ve verimliliğin artırılması olmalıdır.

11- Ruhsatsız alan olarak belirlenmiş olan %6 eğimin altındaki araziler için Alan Bazlı Gelir Desteği ödemesi yapılmamaktadır. Ancak bu arazilerden elde edilen ürünler pazara arz edilmekte, alım satıma konu olmakta ve tüketilmektedir. Bu çelişkili durumun ortadan kaldırılması için bu arazilerin de destekleme kapsamına alınması gerekmektedir.

SONUÇ:

Üreticinin refahını arıtacak, fındıktan elde edilecek ulusal gelirin her yıl yükseltilerek, yüksek verim ve iyi kalite anlayışının ön planda tutulduğu, 2009 yılında yayınlanmış olan Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulamaya konulan ve serbest piyasa ekonomisi ilkelerine dayanan fındık stratejisinin güçlendirilerek sürdürülebilir bir fındık politikası için ortak paydada birleşilmesi gerektiğine inanıyoruz.

TEMEL İSTATİSTİKLER

Tahmini Rekolte ve Gerçekleşen Karşılaştırması (Sezonlar İtibariyle)

MAHSUL YILI	TAHMİNİ REKOLTE Kabuklu/kg)	TİCARET BORSALARINCA TESCİLLENEN Kabuklu/kg)
2005	547.820.000	573.467.196
2006	650.000.000	802.999.678
2007	498.712.000	554.433.800
2008	804.546.000	875.921.461
2009	490.877.000	442.623.646
2010	655.210.000	637.427.000
2011	452.847.000	470.329.000
2012	660.000.000	711.883.000
2013	572.385.000	670.245.000
2014	417.647.000	491.407.000
2015	646.000.000	

Kaynak: Rekolte Tespit Komisyonu Tutanakları ve Ticaret Borsaları

İller Bazında Üretim Alanı

İLLER	2008 HEKTAR	2009 HEKTAR	2010 HEKTAR	2011 HEKTAR	2012 HEKTAR	2013 HEKTAR	2014 HEKTAR	2015 HEKTAR
ORDU	212.566	226.930	226.930	226.930	226.930	227.121	227.121	227.121
GİRESUN	101.350	117.800	117.729	117.729	117.729	117.729	117.729	117.729
TRABZON	59.964	59.036	59.000	62.809	64.283	64.544	65.485	65.485
RİZE	2.500	3.556	3.558	3.558	3.558	3.558	3.607	3.607
ARTVİN	13.421	12.124	8.656	10.584	10.751	8.065	8.063	8.122
SAMSUN	90.290	97.347	88.341	88.341	88.344	89.371	89.371	90.123
GÜMÜŞHANE	**	**	**	817	822	762	762	800
KASTAMONU	7.545	6.651	7.491	7.481	7.169	7.177	7.161	7.212
DÜZCE	62.696	58.878	62.696	62.696	62.696	62.706	62.706	62.685
SAKARYA	68.510	71.771	69.171	69.193	68.313	71.468	71.328	70.972
ZONGULDAK	23.428	22.039	23.418	23.418	23.418	23.409	23.409	23.595
SİNOP	1.859	1.855	1.855	1.730	1.665	1.676	1.686	1.686
BARTIN	3.807	2.395	3.908	3.908	6.000	6.000	6.000	6.000
KOCAELİ	8.337	8.479	8.434	8.434	8.434	8.434	8.434	8.434
BOLU								1.250
TOPLAM	656.273	688.861	681.187	687.628	690.112	692.020	692.862	694.821

Kaynak: Rekolte Tespit Tutanakları

Yıllar İtibariyle Fındık İhracat Miktar ve Tutarı

YILLAR	MİKTAR Ton/İç	DEĞER \$
1995	241.357	771.356.919
1996	198.402	612.999.000
1997	202.909	925.651.050
1998	201.801	866.313.651
1999	193.088	720.993.000
2000	177.372	588.452.000
2001	258.124	739.970.130
2002	255.918	605.040.840
2003	220.938	661.871.172
2004	222.654	1.220.695.599
2005	209.364	1.928.378.805
2006	247.186	1.467.017.317
2007	233.138	1.519.478.325
2008	228.402	1.407.871.663
2009	219.355	1.172.597.746
2010	252.305	1.544.785.708
2011	243.766	1.759.162.313
2012	265.744	1.802.462.907
2013	274.657	1.767.276.552
2014	252.528	2.314.256.067
2015	240.137	2.827.136.418

Kaynak:KFİB

Sezonlar İtibariyle Fındık İhracat Miktar ve Tutarı

SEZON	MİKTAR (TON/iç)	TUTAR \$
2006-2007	248.664	1.262.427.049
2007-2008	207.287	1.589.547.748
2008-2009	244.628	1.178.101.490
2009-2010	213.142	1.343.910.079
2010-2011	281.331	1.783.567.587
2011-2012	229.628	1.819.725.808
2012-2013	301.193	1.750.439.804
2013-2014	267.644	1.981.441.719
2014-2015	217.427	2.799.529.618

Kaynak:KFİB